

Ar paisote gerų manierų?

„Niekas mums taip pigiai nekainuoja ir taip brangiai nevertinama kaip mandagumas“
M.Servantesas

Raminta Skripkaitė

Ne paslaptis, kad į vyresnio amžiaus žmones etiketas reikalauja kreiptis kreipiniu „Jūs“. Reikalauja, bet neverčia. Kreipinio forma priklauso nuo kiekvieno mandagumo suvokimo ir auklėjimo šaknų. Patiems artimiausiems – draugams, giminaičiams pakanka sakyti „tu“, bet pirmo susitikimo metu „tujinamas“ verslo partneris ar darbdavys į Jus gali pažvelgti nepatenkintu žvilgsniu ar susidaryti apie Jus neigiamą išpūdį. Nors ne visada. Tai labai subtilus dalykas. Nesuklysimė ir nebūsime pasmerkti „Jūs“ tardami aukštas pareigas užimančiam asmeniui, kompanijos vadovui, vyresniam žmogui. Tiesa, šis kreipinys įpareigoja, suteikia oficialumo, ar net išspraudžia į tam tikrus rėmus, bet tariant jį parodoma pagarba. Neformaliai, šiltai, atvira ir draugiškai bendrauti nusiteikę ne visi, na bent jau ne iš kart. Taigi, kad nepakliūti į nemalonią situaciją pradžioje geriau kreiptis „Jūs“, o vėliau jau bus matyt kokia linkme kryps tolimesnį santykiai.

- Kada ir į ką kreipiatės kreipiniu „Tu“, o kada „Jūs“?
- Kai kurie žmonės sako, kad kreipinys „Jūs“ įpareigoja, verčia nepatogiai jaustis, kartais net sako, kad jie pasijaučia sendinami. Kaip Jaučiatės Jūs?
- Koks kreipinys malonesnis Jums?

28

VERSLO
renginiai ir pramogos

Odeta Abromavičiūtė
„Kultūros artelė“ direktorė

Man patinka būti mandagiai su visais, draugiškai su daugeliu ir familiariai tik su kai kuriais. Labai vertinu gražius ir harmoningus žmonių santykius ir siekiu abipusės pagarbos tiek versle, ties asmeniniame gyvenime. Jei žmogus sako, kad žodelis „Jūs“ sendina, tai mes pagarbą sulyginame su biologiniu amžium, o ne vidiniu žavesiu. Esu gavusi keletą įdomių pamokų, todėl kreipinius „Jūs“ ir „Tu“ naudoju labai atsargiai ir labai akylai stebiu žmones. Stiprus pagarbos jausmas su „Jūs“ atsiranda tuomet, kai matai žmogaus vidinę inteligenciją, erudiciją, išprūsimą, galų gale, gerbi jį už profesionalumą. Ne su visais gali būti „amerikoniškas“, ypač jei bendrauju su vyresniosios kartos žmonėmis. O juos aš begalo myliu ir gerbiu, todėl žilagalvį ir išmintingą senolį (-ę) vadinti „Tu“ - man yra nepatogu. Dažnai senolius vadinu „Motušė“, „Tėvuk“.

Roberta Bertulienė
„Ditmos projektai“ projektų vadovė

Kreipiniu „Tu“ kreipiuosi į savo bendraamžius ar man labai artimus žmones. Kreipinį „Jūs“ visada naudoju kalbėdama telefonu arba bendraudama su vyresniais žmonėmis. Nors jaučiuosi keistai, kai į mane kreipiasi „Jūs“, tačiau gerbiu kitus žmones ir stengiuosi paisyti kalbos etiketo.

Kristina Soltonaitė
OKT/ Vilniaus miesto teatro vadybininkė

Aš reaguju į bendravimo toną ir situaciją, kodėl esu su tuo žmogumi. Susitikus darbo reikalais visada kreipiuosi „Jūs“, tol, kol žmogus pats paprašo, kad būtų maloniau kreiptis „Tu“. Žinoma, amžiaus faktorius taip pat yra svarbus. Nuo vaikystės namuose, darželyje, kieme buvo mokoma, kad su vyresniu asmeniu privalu mandagiai kalbėti, todėl ir dabar kyla pašmoniškas noras kreiptis „Jūs“. Nieko blogo nematau tame, kad kartais mes vienas su kitu dar būname mandagūs. Dažniau taip!

Donatas Imbras
Sporto klubo „Budora“ prezidentas

Šiuos du kreipinius pašmonėje skirstau pagal tris kategorijas: amžius, giminytės ir/ar draugystės ryšys bei užimamos pareigos darbe/visuomenėje. Taigi, pagal amžių, į sąlyginai vyresnio amžiaus žmones kreipiuosi „Jūs“ (išskyrus draugus ir artimuosius (tėvai, sesuo, pusbroliai, pusseserės)). Taip pat šiuo kreipiniu besąlygiškai kreipiuosi į aukštas pareigas darbe ar visuomenėje užimančius asmenis. Kreipiniu „Tu“ visada kreipiuosi, kaip jau ir minėjau, į visus savo draugus ir artimuosius (tėvai, sesuo, pusbroliai, pusseserės).

Vienareikšmiškai atsakyti, kuris kreipinys man malonesnis, negaliu, tai priklauso nuo situacijos. Šiuo požiūriu taikau tuos pačius kriterijus, kaip ir kreipdamasis į kitus. Jei asmenys yra jaunesni ir užima žemesnes pareigas darbe ar visuomenėje, esu linkęs manyti, kad į mane turėtų kreiptis „Jūs“. Jei tai yra draugai, giminės ar artimieji man malonesnis yra kreipinys „Tu“. Tiesiog kreipinys „Jūs“ man asocijuojasi su oficialumu, o „Tu“ su šiluma ir draugyste.

Ramojus Reimeris
„City Concert“ projektų direktorius

Kreipiniu „tu“ kreipiuosi į artimuosius ir draugus, taip pat į jaunesnius ar mano metų žmones. Vyresnio amžiaus žmonės be abejo nusipelno kreipinio „Jūs“. Taip pat daug kas priklauso nuo aplinkos, ar ji formali ar ne. Neretai susitikimuose „Jūs“ gan greitai keičia neįpareigojantis „Tu“. Kreipinys „Jūs“ manęs nevaržo ir tuo labiau nesendina.